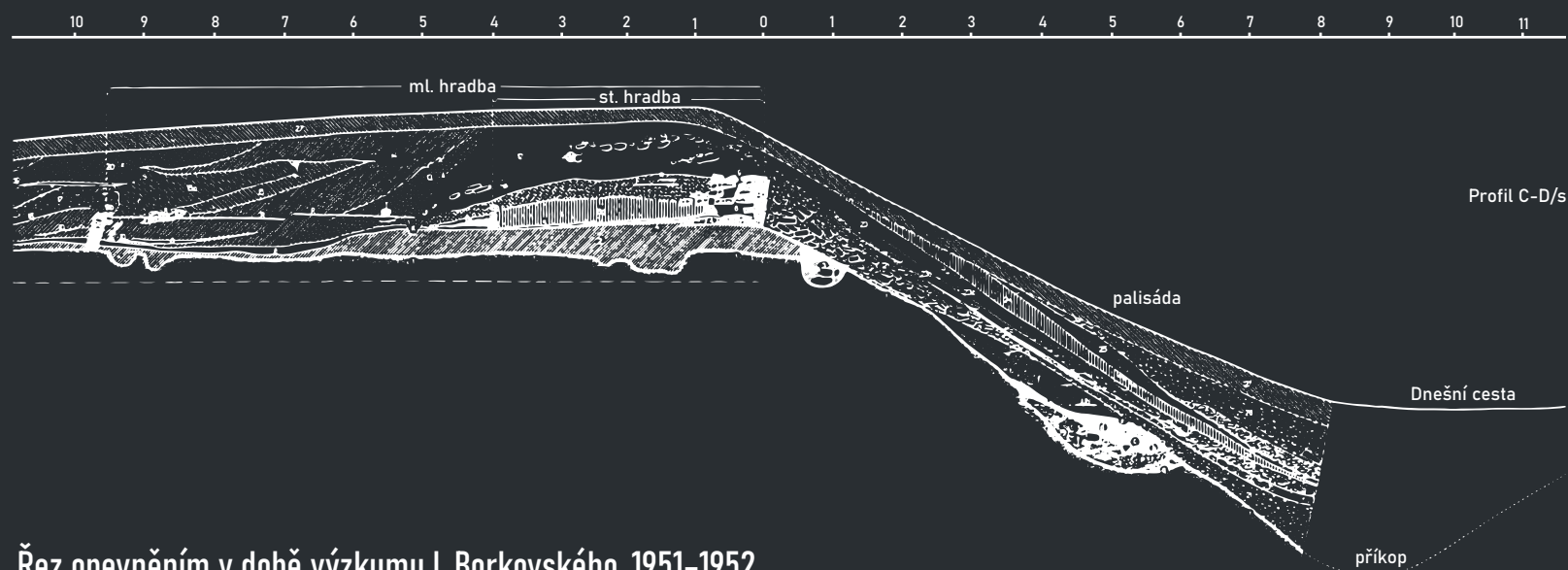

Zastávení u valu na předhradí

1

Terén před vámi skrývá pozůstatky dvou fází opevnění, které v raném středověku chránilo předhradí Levého Hradce. Přesné datování výstavby starší hradby s roštovou konstrukcí s čelní kamennou plentou a doloženým východním křídlem brány v rámci 9. století není možné, avšak je nepochybné, že již před její výstavbou bylo předhradí osídleno (eneolit?, mladší doba bronzová, 9. stol.). Hradba byla po mohutném požáru na sklonku 9. či v průběhu 1. třetiny 10. století přestavěna a rozšířena. Při této přestavbě byla použita konstrukce komorová a brána při ní byla přesunuta více na západ. Současně byl příkop ke starší hradbě nahrazen novým mohutnějším příkopem, na jehož výplních probíhá cesta, na níž stojíte.

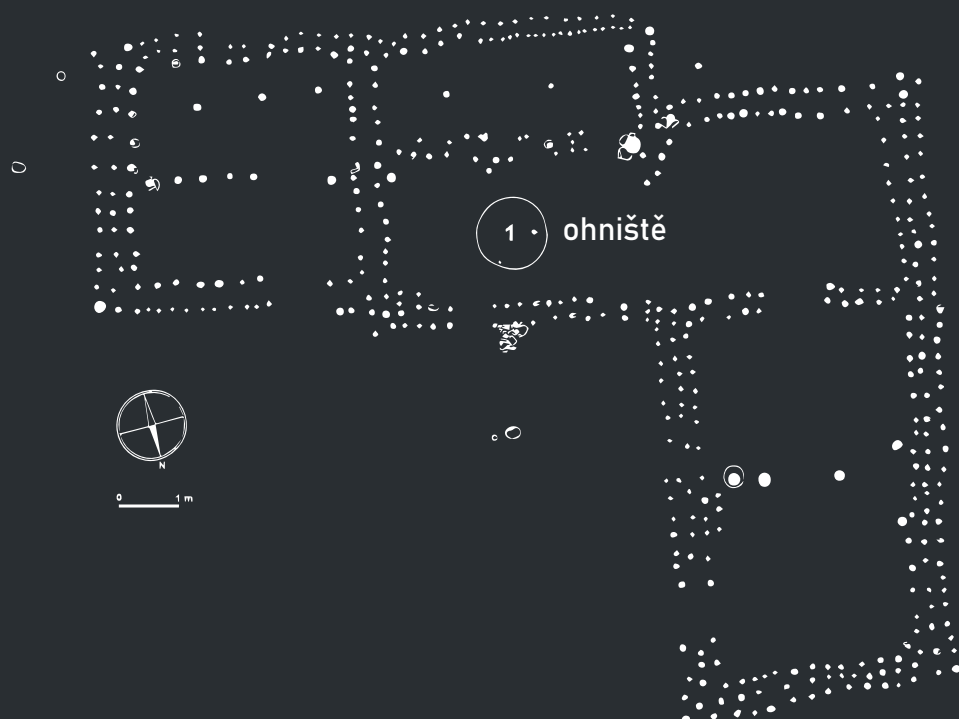

Řez opevněním v době výzkumu I. Borkovského, 1951–1952

Zastavení před zástavbou předhradí

2

V místech před vámi ve vzdálenosti 20 až 30 m stával od sklonku 9. století a v 10. století při vnitřní stěně hradby několikaprostorový objekt kůlové konstrukce. V jeho interiéru byla nalezena řada zlomků nádob, železný hrot a svorka, tři kostěné hroty a přeslen. Přesná funkce této stavby, která v dané době patřila k největším, není známa.

Zastavení naproti Řivnáči

3

Díváte-li se po proudu Vltavy, pak se na jejím levobřeží před vámi rýsuje ostrá hrana nejbližšího vrchu Řivnáč. V letech 1881–1883 na něm roztocký lékař Čeněk Rýzner objevil a prozkoumal výšinné sídliště (hradiště?) z pozdní doby kamenné – eneolitu (cca 3100–2800 př. Kr.). Podle názvu této lokality byly zde objevené nálezy pojmenovány jako kultura řivnáčská.

Rýznerův plánek hradiště na Řivnáči s označením plošně zkoumaných částí (A–J) a prozkoumanými jámami či chatami (I–XII).

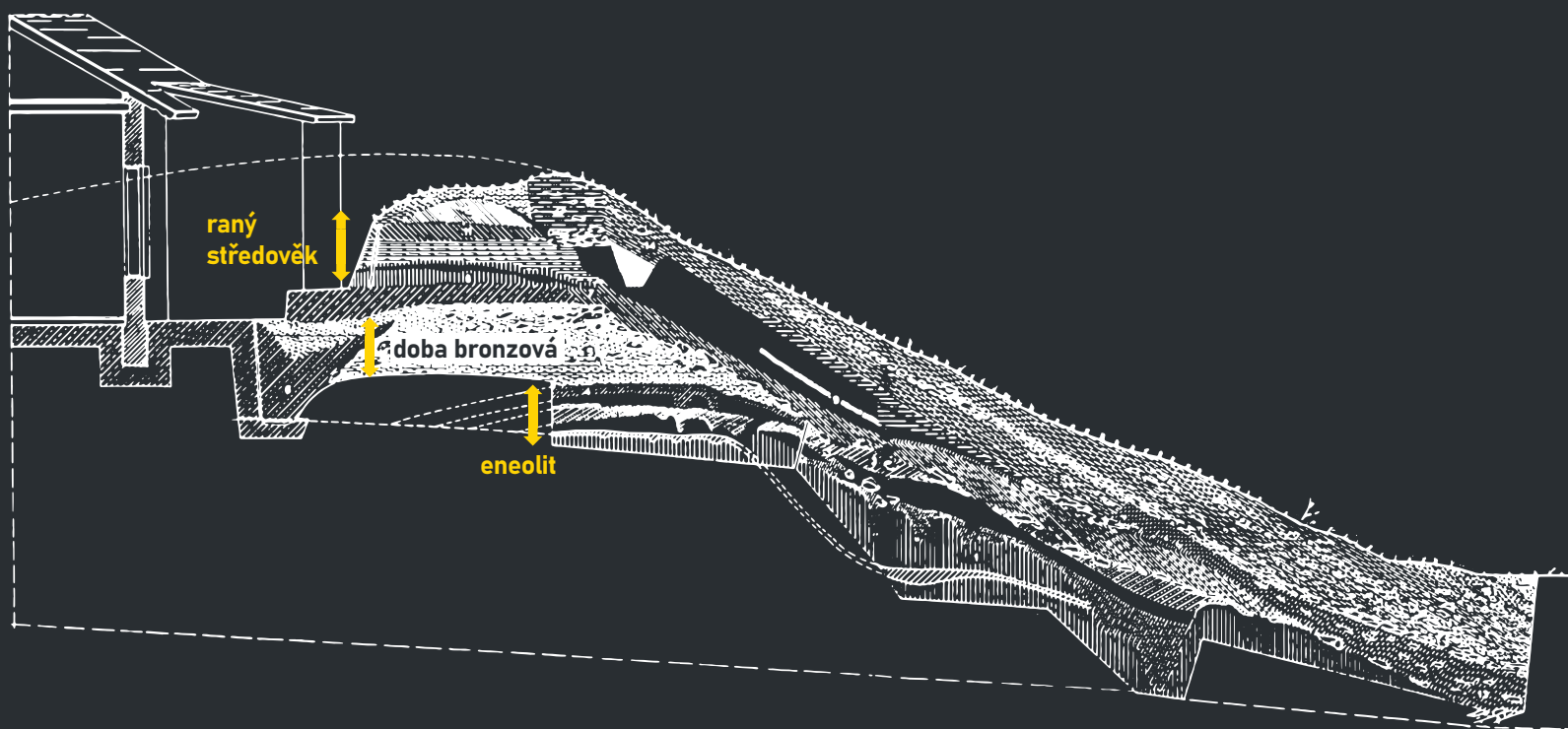

Zastavení ve Vikouši

4

Rokle „Ve Vikouši“ v raném středověku oddělovala předhradí hradiště od akropole. Mušlovitě se rozevírajícím areálem vedly cesty jak z předhradí na akropoli, tak k Vltavě.

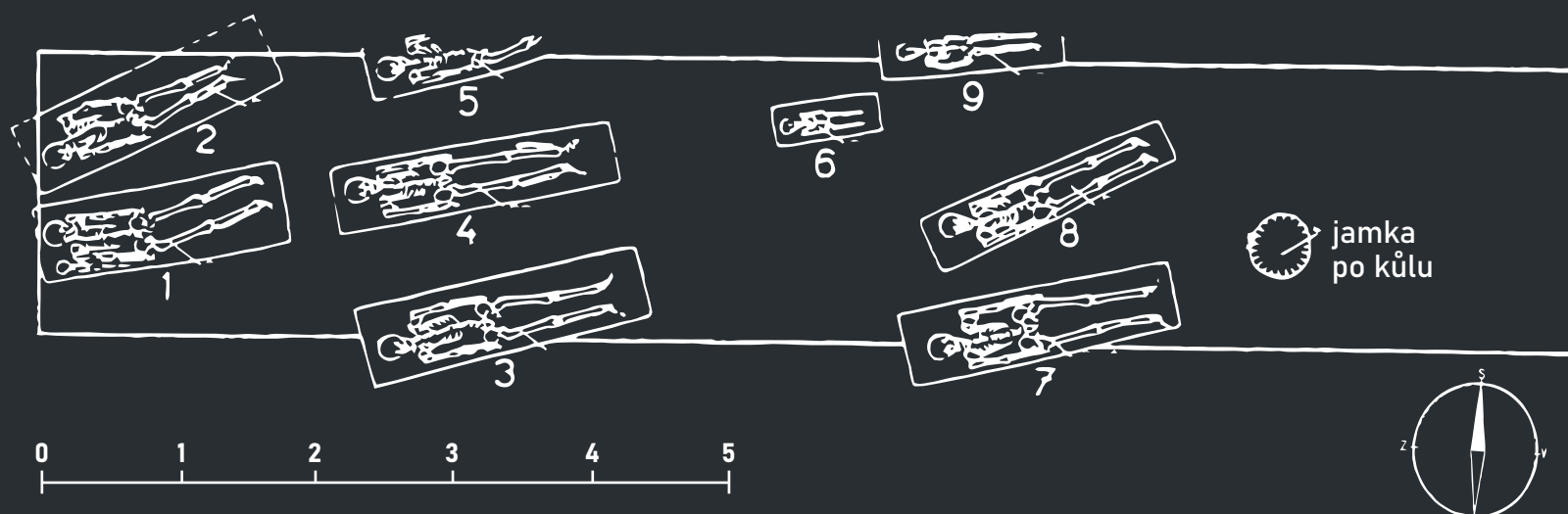
Val před vámi je pozůstatkem dvou fází raně středověkých hradeb z 9. až 11. století překrývajících starší pravěká opevnění z eneolitu (cca 3100–2800 př. Kr.) a mladší až pozdní doby bronzové (cca 1250–800 př. Kr.). Jejich součástí byly též příkopy o šíři 3 až 4 m, zesilující přirozenou přírodní ochranu.

Zastavení u kostela

5

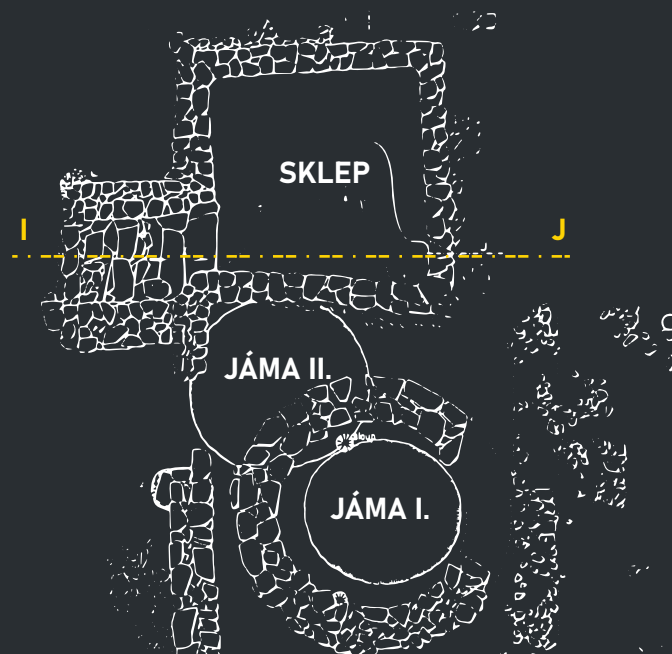
Kolem kostela sv. Klimenta se pohřbívá od raného středověku. V jižním a východním směru hřbitov zasahoval i do plochy, která se dnes nachází vně hřbitovní zdi. Hroby orientované ve směru Z-V byly uspořádány v řadách a v některých případech byli nebožtíci uloženi v několika vrstvách nad sebou. Ženy a děti byly na onen svět nejčastěji vybaveny esovitými záušnicemi zdobícími hlavu. K ojedinělým nálezům z hrobů patří prstýnky a korálky. Důležité pro datování jsou denáry Vratislava II. a Vladislava I. ze sklonku 11. a první třetiny 12. století.

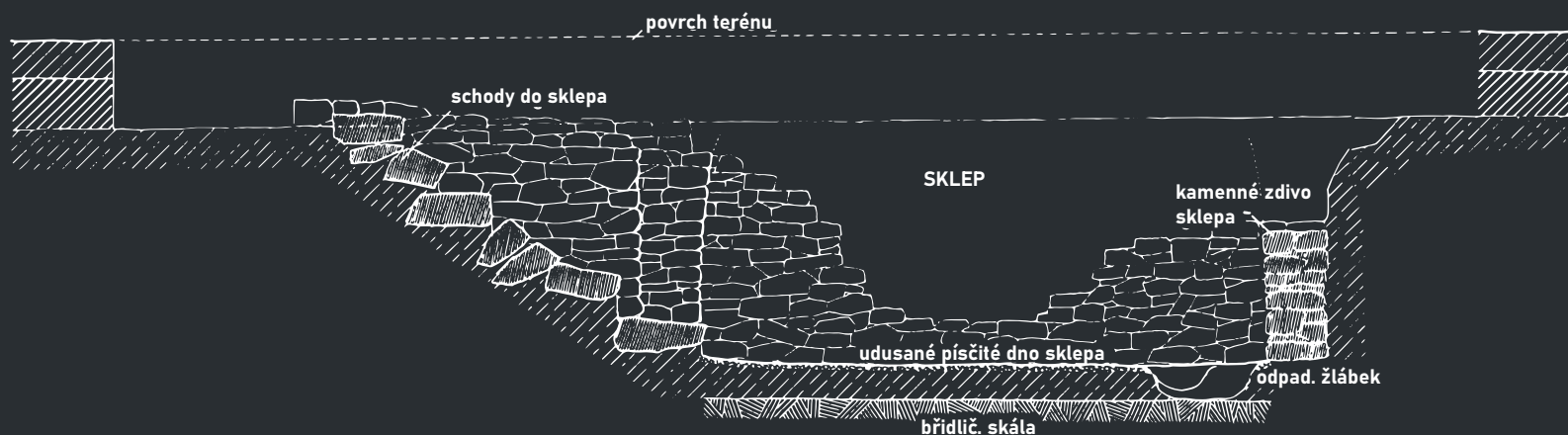
Zastavení na akropoli

6

Osídlení akropole trvající již více než 7 tisíc let bylo v minulosti rozptýleno téměř po celé její ploše, zvláště intenzivní pak bylo v této její části. I. Borkovský zde v letech 1947–1949 odkryl kůlové jamky, jámy menších i větších rozměrů, žláby, ohniště, zdiva a jejich destrukce, které pocházejí z období pravěku (kultura s vypíchanou keramikou, jordanovská, řivnáčská, únětická, knovízská, štítarská, bylanská), raného středověku až novověku.

ŘEZ I–J

ornice

černá zem prosycená hustě oblázky

žlutka

rostlý terén složený z jílu, písku a oblázků

Zastavení nad řekou

7

Na protějším břehu vidíte obec Husinec a dále po proudu Vltavy obec Řež, jejichž počátky osídlení sahají až do pravěku. Napravo za kamenolomem je vidět obec Klecany, působiště kněze a spisovatele V. B. Třebízského. Na jejím území se nachází raně středověké hradiště, považované za tzv. Pravý Hradec s elitním pohřebištěm z 10. století v jeho areálu a dalším větším ze 2. poloviny 9. až 10. století na jeho předhradí. Obě hradiště společně střežila brod přes řeku.

Stříbrná schránka (kaptorga) na magické substance, ochranný ženský amulet s vyobrazením dvojice kozlů anebo kozorohů

Naučná stezka Levý Hradec

Národní kulturní památka – Přemyslovské hradiště Levý Hradec

Prohlídka Levého Hradce s výkladem

Průvodcovská služba je k dispozici od května do září o sobotách a nedělích od 10 do 18 hodin, mimo sobotu, kdy se koná od 14 do 15 hodin mše. Prohlídky začínají vždy v celou hodinu před kostelem. Doba trvání prohlídky je cca 40 minut (dle dohody). V místě průvodcovské služby je možnost zakoupení suvenýrů (turistické známky, vizitky, pohlednice).

V jiném termínu, nejméně však sedm dní předem, telefonicky je možné objednat prohlídku pro pětičlenné a početnější skupiny návštěvníků.

tel.: +420 776 651 596
web: www.levyhradec.cz

Na vzniku a obnově naučné stezky se podíleli město Roztoky, Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, Archeologický ústav AV ČR Praha a Ing.arch. Ondřej Smolík, Mgr. Jitka Ramdanová, Bc. Marcel Ramdan